

3.11.2025

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan

Viite: Hallituksen esitys 114/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta sairausvakuutuslain 4 pykälän muuttamisesta

Taksi Helsinki Oy:n lausunto viitteen mukaisesta asiasta

Olemme tutustuneet esitykseen sairausvakuutuslain 4 pykälän muuttamisesta ja lausumme kunnioittaen seuraavaa.

Kelan korvaamien kuljetuspalveluiden merkitys osana maamme terveydenhuoltojärjestelmää on erittäin merkityksellinen. Ilman toimivaa kuljetuspalvelujärjestelmää asiakkaiden pääsy hoitoon ja sieltä pois vaarantuu vakavalla tavalla. Toimiakseen kuljetuspalvelujärjestelmän on oltava asiakkaiden ja terveydenhuollon tarpeisiin soveltuva, kustannustehokas sekä myös palveluita tuottaville yrityksille ja yrittäjille kannattavaa.

Viimeaikainen taksiliikenteen yleinen, vuonna 2018 alkanut kehitys on valitettavasti osaltaan heikentänyt taksiyritysten kannattavuutta erittäin voimakkaasti. Taksialan kannattavuutta on samanaikaisesti heikentänyt kuljetuskustannusten kasvu.

Edellä mainittuihin ilmiöihin ei nyt esitetyllä sairausvakuutuksesta korvattavien matkojen enimmäishintoja koskevilla säädöksillä ole suoraa vaikutusta muutoin kuin tarjoushintojen lähtöperusteina, mikäli kilpailutukset toteutetaan samalla tavoin kuin Kela on aiemmin tehnyt. *Tästä huolimatta Taksi Helsinki näkee tärkeänä, että tehty ehdotus toteutetaan toiminnan ja hinnoittelun perusteita selkeyttävänä toimenpiteenä.*

Enimmäishintasäätelystä

Esityksessä tuodaan esiin sosiaali- ja terveysvaliokunnan kanta, jonka mukaan on tärkeää, että sosiaali- ja terveysministeriö käynnistää viipymättä niin sanottujen Kela-taksien enimmäishintasäätelyn arvioinnin ja jatkovalmistelun vuoden 2026 jälkeiselle ajalle, jotta Kansaneläkelaitoksella on riittävän ajoissa tieto tulevia kilpailutuksia varten. Valiokunta on korostanut, että Kela-taksien enimmäishintasäätelyn tulee paitsi hillitä kustannusten nousua, myös *turvata osaltaan hoidon saavutettavuutta eri alueilla.*

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pitänyt myös tärkeänä, että isojen esteettömien ajoneuvojen saatavuutta ja enimmäishinnoista annettavan asetuksen hintarakenteen sekä maksuluokkien vaikutuksia arvioidaan, jotta esteettömien ajoneuvojen korkeammat hankinta-, ylläpito- ja käyttökustannukset voidaan tarvittaessa ottaa huomioon asetuksen valmistelussa. Näistä ei säädetä sairausvakuutuslaissa, vaan vuosittain annettavalla valtioneuvoston asetuksella, jonka valmistelun yhteydessä on

mahdollista arvioida tarkemmin mahdollisia muutostarpeita hintarakenteen ja maksuluokkien osalta.

Taksi Helsinki Oy näkee, että tulevaisuudessa tulisi mahdollisessa hintasäätelyssä huomioida nykyistä paremmin erikoiskaluston (mm. esteettömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot) käytöstä aiheutuvat, normaalia taksiliikennettä huomattavasti suuremmat kustannukset.

Taksimatkan omavastusiin sisältyvästä ongelmatiikasta

Vakuutetun matkakustannukset korvataan kokonaan siltä osin kuin ne yhdensuuntaiselta matkalta ylittävät omavastuuosuuden, joka on 25 euroa per matka. Korvaus maksetaan kuitenkin enintään matkakustannusten korvauksen perusteeksi vahvistetun korvaustaksan määrästä.

Taksimattojen hinnat ovat usein maltillisia, keskihinnan ollessa kaupunkialueilla reilusti alle 50 euroa. Tästä 25 euron omavastuuosuus on siis prosentuaalisesti ja rahallisestikin erittäin merkittävä. Tätäkin taustaa vasten on melkoisen vaikeasti ymmärrettävää, että takseissa asiakkaalla on mahdollisuus matkustaa taksissa maksamatta tätä omavastuuta matkan toteutumishetkellä. Sen sijaan taksiyrityksillä on velvollisuus - matkan päättymisen jälkeen - yrittää laskuttaa kyseinen omavastuu asiakkaalta. Käytännössä merkittävä osa näistä omavastuista jää saamatta. Taksi Helsinki Oy:n autoilijoiden osalta nämä saamatta jääneet omavastuut ovat vuodessa yhteensä **useita satoja tuhansia euroja**.

Vertailun vuoksi on perusteltua kysyä, miten toiset palveluntuottajat - vaikkapa apteekit - toimivat, mikäli asiakas ei maksa lääkkeiden omavastuita?

Taksi Helsinki Oy esittää, että eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää asiaan huomiota ja velvoittaa Sosiaali- ja terveysministeriön selvittämään asian ja toteuttamaan tarvittavat muutokset siten, ettei taksiautoilijoilla ole muita yrityksiä huonompaa asemaa edellä kuvatulla tavalla.

Taksi Helsinki Oy pitää tärkeänä, että edellä esiintuotuja seikkoja selvitetään tarkemmin, jotta esiin nousseet uhkakuvat taksien toimintaedellytysten heikkenemisestä eivät toteudu. Tällä on suuri merkitys varsinkin nyt, kun maamme terveyden- ja sairaanhoitojärjestelmää keskitetään ja kuljetusjärjestelmän rooli osana maamme sote-järjestelmää korostuu.

Mikko Koivu
Liiketoimintajohtaja
Taksi Helsinki Oy